

**Яке прекрасне
рідне слово!
Воно – не світ,
а всі світи**

Володимир Сосюра

До Міжнародного дня рідної мови

Підготував В. В. Кокус, бібліотекар II категорії сектору краєзнавчих видань
бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова

Щорічно 21 лютого весь світ відзначає
Міжнародний день рідної мови.
День був встановлений у листопаді
1999 року на ХХХ сесії Генеральної
конференції ЮНЕСКО.

Це свято було засноване з метою вшанування пам'яті
загиблих захисників бенгальської мови в Народній
Республіці Бангладеш, де 21 лютого 1952 року з нечуваною
жорстокістю розстріляли студентів-демонстрантів.
Метою Міжнародного дня рідної мови є сприяння мовній
різноманітності світу, стимулювання вивчення іноземних
мов населенням різних країн.

Мова ДНК НАЦІЇ

Мові, як одному з основних атрибутів державності у більшості держав світу, приділяється така ж увага як і національній безпеці та добробуту нації.

Оскільки з 6 000 розмовних мов світу близько половині загрожує зникнення, ЮНЕСКО прагне підтримувати мову як ознаку культурної приналежності особи. Окрім того, організація вважає, що вивчення іноземних мов та багатомовність є ключами до взаєморозуміння та взаємоповаги.

Щорічне відзначення цього дня використовується для скерування уваги на меншини з менш ніж 10 тисяч осіб, які активно розмовляють рідною мовою. Часто ці мови не передаються наступному поколінню і потрапляють у забуття.

В Україні Міжнародний день рідної мови відзначають з 2000 року, коли з метою зміцнення державотворчої функції української мови, сприяння вільному розвитку і використанню російської та інших мов національних меншин України Президент України підписав відповідне розпорядження про відзначення **Міжнародного дня рідної мови.**

Українська мова у сфері медицини

Знання мови завжди було ознакою освіченості, інтелігентності, важливою складовою особистості лікаря, його професіоналізму.

Загальновідомо, що від якості мовленнєвої діяльності медичних працівників значною мірою залежить успіх лікування.

Сучасна мова української медицини має дуже широку сферу застосування: в лікарнях і поліклініках, у навчальних аудиторіях медичних ВНЗ і в науково-дослідних лабораторіях, у аптеках і санаторіях, у засобах масової інформації та ін.

Серед різновидів медичної фахової мови розрізняють медичну наукову мову, медичну розмовну мову, мову медичної документації, мову реклами. За сферою використання виділяють два варіанти медичної розмовної мови: мову медичної практики і власне розмовна мова працівників медичної галузі.

Серед проблем медичної фахової мови важливими є проблемні аспекти у творенні, функціонуванні й упорядкуванні українських медичних термінів.

Без високого рівня культури професійного мовлення медичних працівників не можна говорити про їхню готовність до фахової діяльності, про цілісність моделі фахівця медичної галузі.

Фото з сайту: <http://bit.ly/2DVmJtL>

Українська мова за професійним спрямуванням у навчальному процесі медичного ВНЗ, зокрема у ВНМУ ім. М. І. Пирогова, – це нормативна навчальна дисципліна, яка вивчає норми сучасної української літературної мови з метою подальшого їх застосування в професійній діяльності лікаря. Під час навчання студенти-медики ознайомлюються із видами та формами фахового спілкування, вчаться оперувати медичною термінологією з урахуванням базових лексико-семантичних явищ медичної терміносистеми, удосконалюють рівень професійного спілкування та фахової мовної компетенції загалом.

Траці вчених ВНМУ ім. М. І. Пирогова в галузі медичної термінології та української мови як засобу професійного спілкування медика

Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник / С. М. Луцак, Н. П. Литвиненко, О. Д. Турган, М. І. Лісовий [та ін.] ; ред. С. М. Луцак [та ін.] . – Київ : Медицина, 2017. – 360 с.

Лісовий М. І. Культура професійного мовлення : навч. посіб. для студентів вищ. мед. навч. закладів / М. І. Лісовий. – Вінниця : Нова Книга, 2010. – 200 с.

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. І. ПИРОГОВА

Кафедра українознавства

**Українська мова як засіб професійного
спілкування медика**
(актуальні проблеми сучасного медичного
термінознавства)

Вінниця – 2016

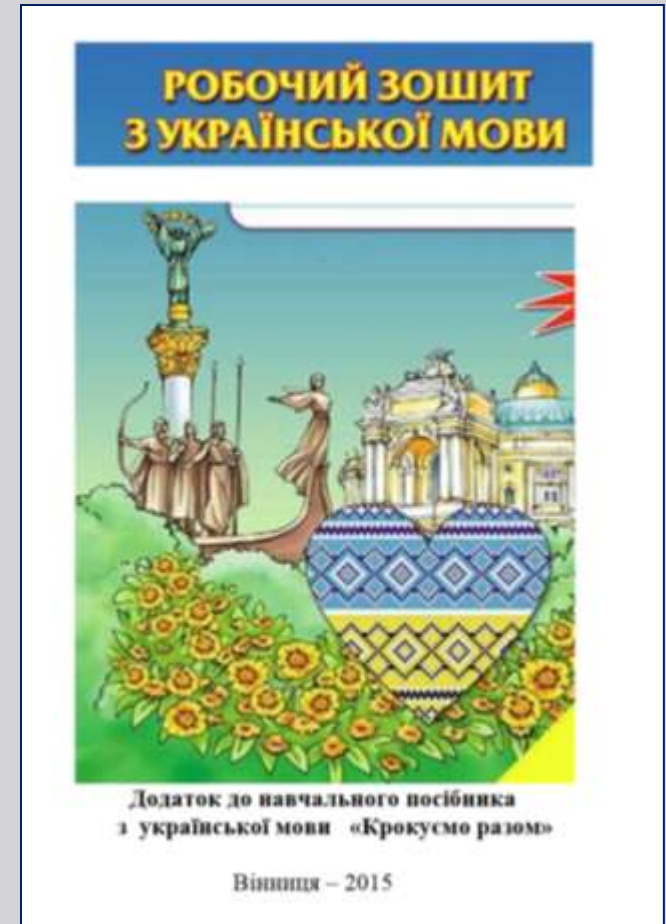
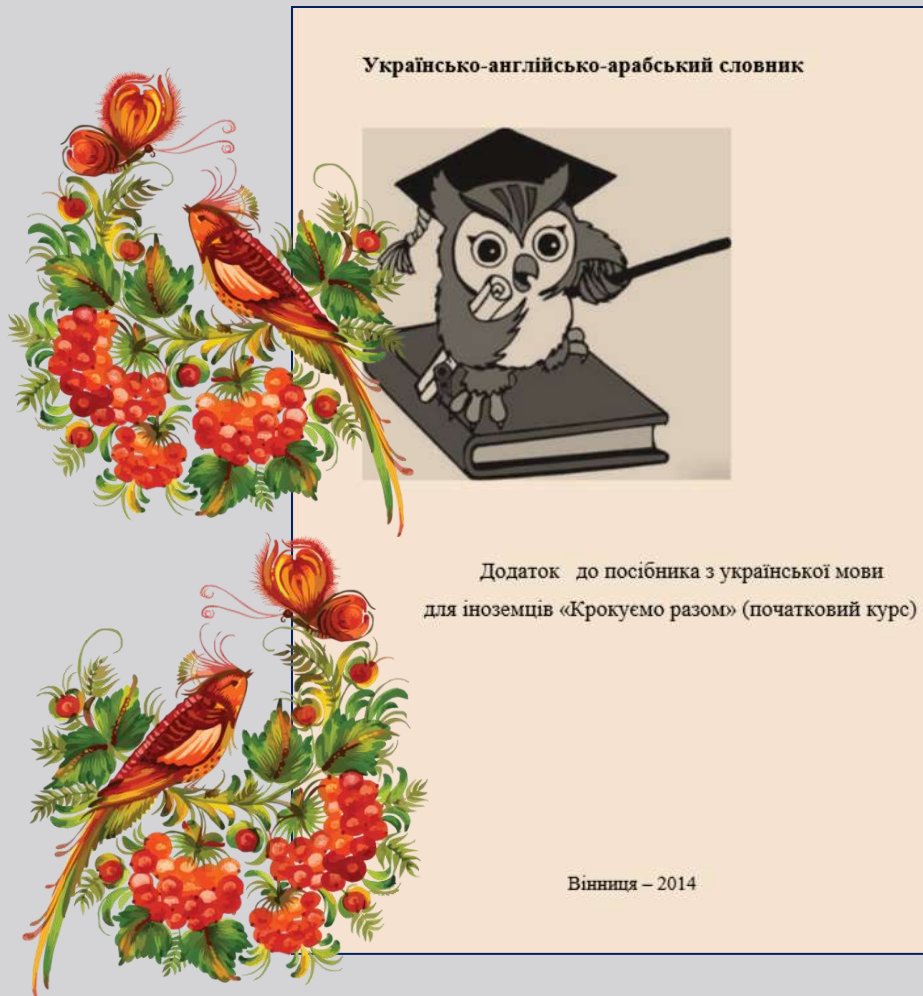

Українська мова як засіб професійного спілкування медика (актуальні проблеми сучасного медичного термінознавства) / уклад.; Г. П. Краєвська ; відп. ред. Ю. Г. Гумінський. – Вінниця, 2016. – 48 с.

Василенко Г. Л. Крокуємо разом : посіб. з укр. мови для іноземців (початковий курс) / Г. Л. Василенко, Л. В. Клоконосова, Н. І. Ядвіжина. – Вінниця, 2008. – 181 с.

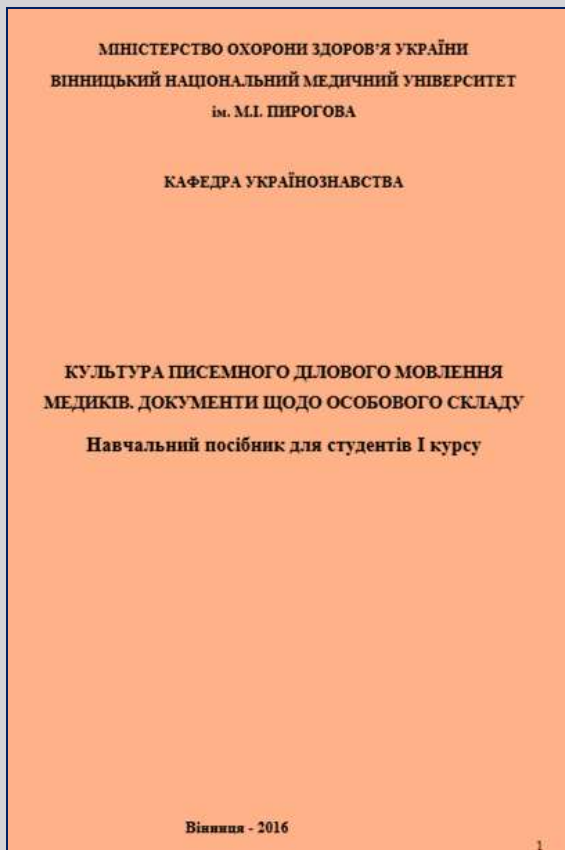
Українсько-англійсько-арабський словник :
додаток до посіб. з укр. мови для іноземців
«Крокуємо разом» (початковий курс) / уклад.:
Л. М. Поліщук, С. В. Панченко ; відп. ред. Ю.
Й. Гумінський. – Вінниця, 2014. – 70 с.

Робочий зошит з української мови :
додаток до навч. посіб. з укр. мови
«Крокуємо разом» / уклад.:
Л. М. Поліщук, С. В. Панченко ; відп.
ред. Ю. Й. Гумінський. –Вінниця,
2015. – 83 с.

Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) = Международная анатомическая терминология = International anatomical terminology : навч. посіб. / В. Г. Черкасов, І. І. Бобрик, Ю. Й. Гумінський [та ін.] ; ред. В. Г. Черкасов. – Вінниця : Нова Книга, 2010. – 392 с.

Культура писемного ділового мовлення медиків. Документи щодо особового складу : навч. посіб. для студ. І курсу / уклад.: М. І. Лісовий, Л. М. Писаренко ; відп. ред. Ю. Й. Гумінський. – Вінниця, 2016. – 38 с.

Вивчаємо граматику української мови. Частини мови : навч. посіб. / уклад.: Г. П. Краєвська, О. М. Дудник, Н. С. Крижанівська ; відп. ред. Ю. Й. – Вінниця, 2011. – 45 с.

Навчальний посібник адресований студентам-іноземцям вищих медичних навчальних закладів. Мета посібника – вдосконалення мовленнєвих умінь студентів, збагачення словникового запасу, розвиток навиків зв'язного монологічного мовлення на основі текстів про І. П. Павлова, Д. К. Заболотного та М. М. Амосова; формування навичок успішної комунікації на запропоновані теми.

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М. І. ПИРОГОВА

Кафедра українознавства

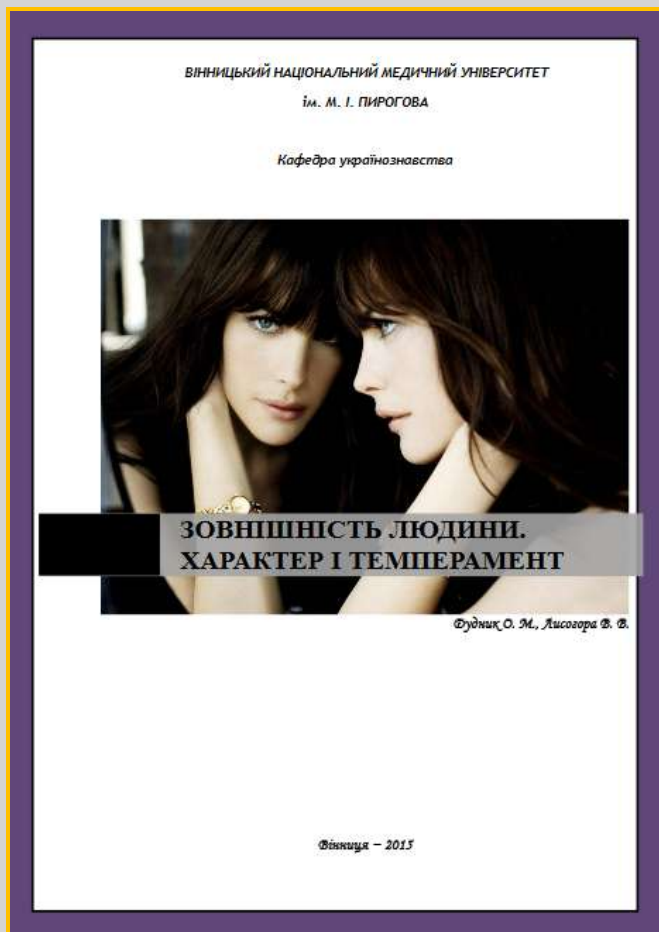
ВИДАТНІ НАУКОВЦІ-ЛІКАРІ

Вінниця — 2015

Видатні науковці-лікарі : навч. посіб. для інозем. студ. / уклад.: Л. І. Дмитрук, Л. М. Матусевич ; відп ред. Ю. Й. Гумінський. – Вінниця, 2015. – 45 с.

Зовнішність людини. Характер і темперамент : навч. посіб. для інозем. студ. / уклад. О. М. Дудник, В. В. Лисогора ; відп. ред. Ю. Й. Гумінський. – Вінниця, 2015. – 40 с.

Навчальний посібник адресований іноземним студентам медичного університету 2-го та 3-го року навчання. Мета посібника – введення й засвоєння мовного матеріалу, що стосується опису зовнішності людини, її характеру й темпераменту.

Посібник складається з чотирьох розділів. Лексико-граматичне наповнення ілюструється таблицями, схемами, малюнками, зображеннями. Різні типи завдань спрямовані на формування й закріплення граматичних навичок, засвоєння нових лексичних одиниць, розвиток діалогічної та монологічної комунікації, ведення дискусії, вміння творчо висловлюватися

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М. І. ПИРОГОВА

Кафедра українознавства

ОСНОВИ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Посібник з української мови для студентів-іноземців

Вінниця – 2013

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. І. ПИРОГОВА

Кафедра українознавства

ОСНОВИ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ:

ЛІКАР І ПАЦІЄНТ

Навчальний посібник з української мови для студентів-іноземців

Вінниця – 2014

**Основи медичної термінології : навч.
посіб. для студентів-іноземців /
уклад.: Г. П. Краєвська,
О. М. Дудник, Ю. В. Кукуруза ; відп.
ред. Ю. Й. Гумінський. - Вінниця,
2016. - 32 с.**

**Основи фахового мовлення. Лікар
і пацієнт : навч. посіб. для студентів-
іноземців / уклад.: О. О. Мацко,
Н. С. Стратійчук, Л. А. Ткаченко ;
відп. ред. Ю. Й. Гумінський. -
Вінниця, 2014. - 63 с.**

Література

Лещенко Т. О. Українська мова в медицині: навчальний посібник для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів МОЗ України / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко. – Полтава, 2017. – 332 с.

Міжнародний день рідної мови [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енцикл. – Електрон. дані. – Режим доступу : <http://bit.ly/2GQ1Yhh>. – Назва з екрана. – Дата доступу: 12.12.2017.

Основи фахового мовлення. Лікар і пацієнт : навч. посіб. для студентів-іноземців / уклад.: О. О. Мацко, Н. С. Стратійчук, Л. А. Ткаченко ; відп. ред. Ю. Й. Гумінський. – Вінниця, 2014. – 63 с.

Українська мова як засіб професійного спілкування медика (актуальні проблеми сучасного медичного термінознавства) / уклад.; Г. П. Краєвська ; відп. ред. Ю. Г. Гумінський. – Вінниця, 2016. – 48 с.

Використані також фото з сайтів:<http://bit.ly/2EJ3alG> ; <http://bit.ly/2BI0TIR> ;
<http://bit.ly/2nLHjSA> ; <http://samara.mamadeti.ru/doctors/> ; <http://bit.ly/2Ep8LQk> ;
<http://bit.ly/2BaCVoC>